

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ "ЛЬВІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА"

Інститут **КНІТ**
Кафедра **ПЗ**

ЗВІТ

До лабораторної роботи № 7
На тему: "Порівняння методів сортування"
З дисципліни: "Алгоритми та структури даних"

Лектор:
доцент кафедри ПЗ
Коротєєва Т.О.

Виконав:
студент групи ПЗ-22
Коваленко Д.М.

Прийняв:
асистент кафедри ПЗ
Франко А.В.

«_____» _____ 2022 р.
 Σ = _____

Тема. Порівняння методів сортування .

Мета. Порівняти вивчені раніше алгоритми сортування. Побудувати таблицю і графік швидкодії таких алгоритмів сортування. Зробити висновки щодо застосовності цих алгоритмів.

Лабораторне завдання

Запустити на виконання кожен з написаних раніше програм щонайменше сім разів, отримати таким чином значення часу сортування масивів щонайменше семи різних розмірів кожним з шести вивчених методів. В якості набору значень розмірів масивів використати таку послідовність чисел: 1024, 4096, 16384, 65536, 262144, 1048576, 4194304 (в разі якщо сортування відбувається довше, ніж 5 хвилин — переривати роботу програми та вважати час сортування нескінченно великим).

Теоретичні відомості

Алгоритм, (латинізоване «Algorithmi», від імені узбецького математика IX століття аль-Хорезмі) — система правил виконання обчислювального процесу, що обов'язково приводить до розв'язання певного класу задач після скінченного числа операцій. При написанні комп'ютерних програм алгоритм описує логічну послідовність операцій. Поняття алгоритму належить до первісних понять математики. Обчислювальні процеси алгоритмічного характеру (арифметичні дії над цілими числами, знаходження найбільшого спільного дільника двох чисел тощо) відомі людству з глибокої давнини. Проте в явному вигляді поняття алгоритму сформувалося лише на початку XX століття.

Термін сортування (англійською «Sorting») означає розділення елементів за певними ознаками (сортами) і не дуже точно описує поставлену задачу. Більш точним була б назва впорядкування (англійською «Ordering»), але через переважаність слова «порядок» (англійською «Order») різними значеннями, в цьому контексті ним не скористалися.

Алгоритм сортування — це алгоритм, що розв'язує задачу сортування, тобто здійснює впорядкування лінійного списку (масиву) елементів.

На практиці елементи, що впорядковуються, рідко бувають просто числами. Набагато частіше, кожен такий елемент є записом (англійською «Record»). В кожному записі є ключ (англійською «Key»), по якому власне і здійснюється впорядкування, в той же час є й інша супутня інформація. Алгоритм сортування на практиці має бути реалізований так, щоб разом з ключами переміщати і супутню інформацію. Якщо кожен запис містить супутню інформацію великого об'єму, то з метою звести до мінімуму переписування великих об'ємів інформації, впорядкування відбувається не у самому масиві елементів, а в масиві вказівників на елементи.

Сам метод сортування не залежить від того, чи впорядковуються тільки числа, чи також і супутня інформація, тому при описі алгоритмів для простоти припускають, що елементи є числами.

Для алгоритму сортування (як і для будь-якого іншого сучасного алгоритму) основними характеристиками є обчислювальна та емпірична складність. Крім цих двох характеристик, сортування поділяють на стабільні та нестабільні, з використанням додаткової інформації про елементи, чи без використання.

Стабільним (англійською «Stable») називається такий алгоритм сортування, що не змінює порядок елементів з однаковим ключем.

Для значної кількості алгоритмів середній і найгірший час впорядкування масиву з n елементів є $O(n^2)$, це пов'язано з тим, що в них передбачені перестановки елементів, що стоять поряд (різниця між індексами елементів не перевищує деякого заданого числа). Такі алгоритми зазвичай є стабільними, хоча і не ефективними для великих масивів.

Інший клас алгоритмів здійснює впорядкування за час $O(n \cdot \log(n))$. В цих алгоритмах використовується можливість обміну елементів, що знаходяться на будь-якій відстані один від одного.

В залежності від результату порівняння алгоритм буде виконувати подальші дії. Значить, всю роботу алгоритму можна представити у вигляді бінарного дерева в листах якого лежать можливі перестановки вхідного масиву.

Отже, дерево має $n!$ листів, значить висота дерева дорівнює $\log(n!)$. Час роботи в найгіршому випадку пропорційний висоті дерева: $O(\log(n!)) = O(\log((2\pi n)^{1/2} \cdot (n/e)^n)) = O(n \cdot \log(n))$.

Такі швидкі алгоритми використовуються в реальних задачах. Проте більшість з них нестабільні. Стабільні алгоритми, що працюють за час $O(n \cdot \log(n))$ потребують $E(n)$ додаткової пам'яті.

Відомий стабільний алгоритм сортування, що не вимагає додаткової пам'яті працює за час $O(n \cdot \log n)$.

Ще один клас алгоритмів використовує в своїй роботі деяку додаткову інформацію про елементи, що впорядковуються (наприклад, те що вони є різними числами в деякому діапазоні). Завдяки цьому, вони працюють за час $O(n)$.

Хід роботи

1024 bubble sort - 298.29µs
selection sort - 473.66µs
shell sort - 83.88µs
quick sort - 46.72µs
merge sort - 112.93µs
counting sort (0..1000) - 10.48µs
counting sort (0..100000) - 186.90µs
counting sort (0..10000000) - 9.84ms
counting sort (0..1000000000) - 938.93ms

4096 bubble sort - 14.15ms
selection sort - 6.92ms
shell sort - 557.47µs
quick sort - 210.99µs
merge sort - 392.51µs
counting sort (0..1000) - 17.04µs
counting sort (0..100000) - 174.53µs
counting sort (0..10000000) - 12.38ms
counting sort (0..1000000000) - 905.05ms

16384 bubble sort - 163.02ms
selection sort - 107.53ms
shell sort - 3.23ms
quick sort - 912.83µs
merge sort - 1.62ms
counting sort (0..1000) - 38.27µs
counting sort (0..100000) - 228.31µs
counting sort (0..10000000) - 17.26ms
counting sort (0..1000000000) - 920.33ms

65536 bubble sort - 6.08s
selection sort - 1.72s
shell sort - 23.23ms
quick sort - 4.09ms
merge sort - 7.11ms
counting sort (0..1000) - 122.78µs
counting sort (0..100000) - 762.67µs
counting sort (0..10000000) - 20.39ms
counting sort (0..1000000000) - 968.31ms

262144 bubble sort - 50.35s
selection sort - 26.93s
shell sort - 227.47ms
quick sort - 17.64ms
merge sort - 28.93ms
counting sort (0..1000) - 475.76µs
counting sort (0..100000) - 1.38ms
counting sort (0..10000000) - 24.02ms
counting sort (0..1000000000) - 1.16s

1048576 bubble sort - timeout
selection sort - 432.64s
shell sort - 1.92s
quick sort - 78.55ms
merge sort - 122.68ms
counting sort (0..1000) - 3.78ms
counting sort (0..100000) - 4.13ms
counting sort (0..10000000) - 38.42ms
counting sort (0..1000000000) - 1.65s

4194304 bubble sort - timeout
selection sort - timeout
shell sort - 13.94s
quick sort - 341.88ms
merge sort - 520.15ms
counting sort (0..1000) - 11.44ms
counting sort (0..100000) - 14.85ms
counting sort (0..10000000) - 97.69ms
counting sort (0..1000000000) - 2.16s

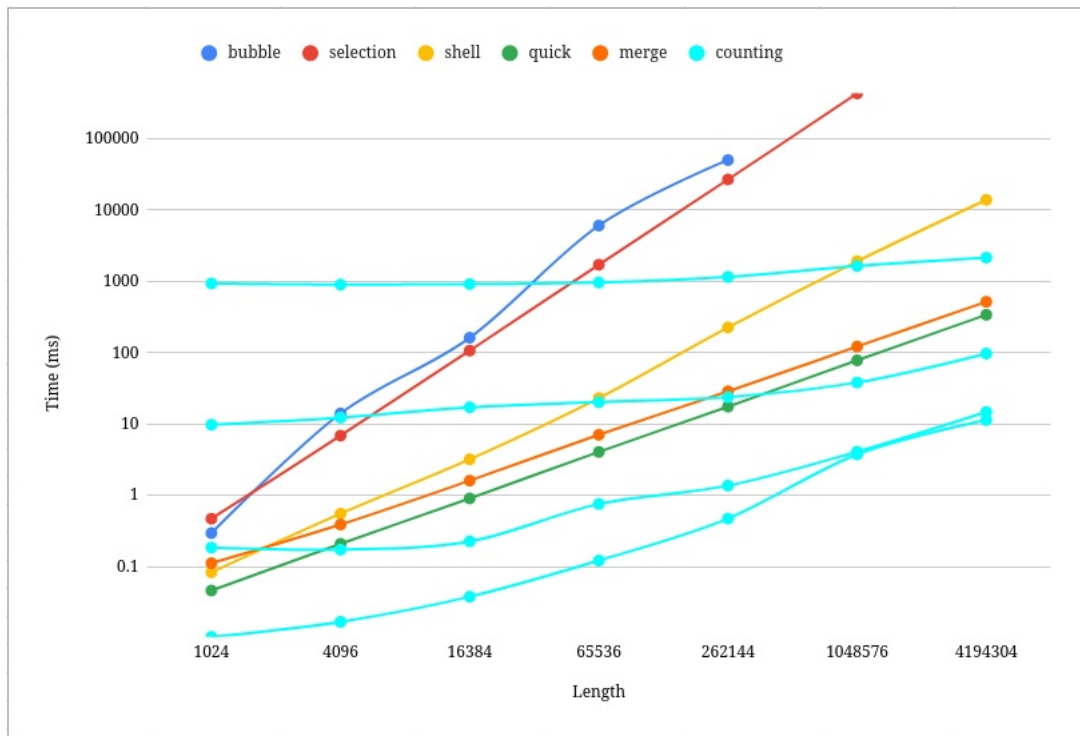

Рис. 1: Графік (Час має логарифмічну шкалу)

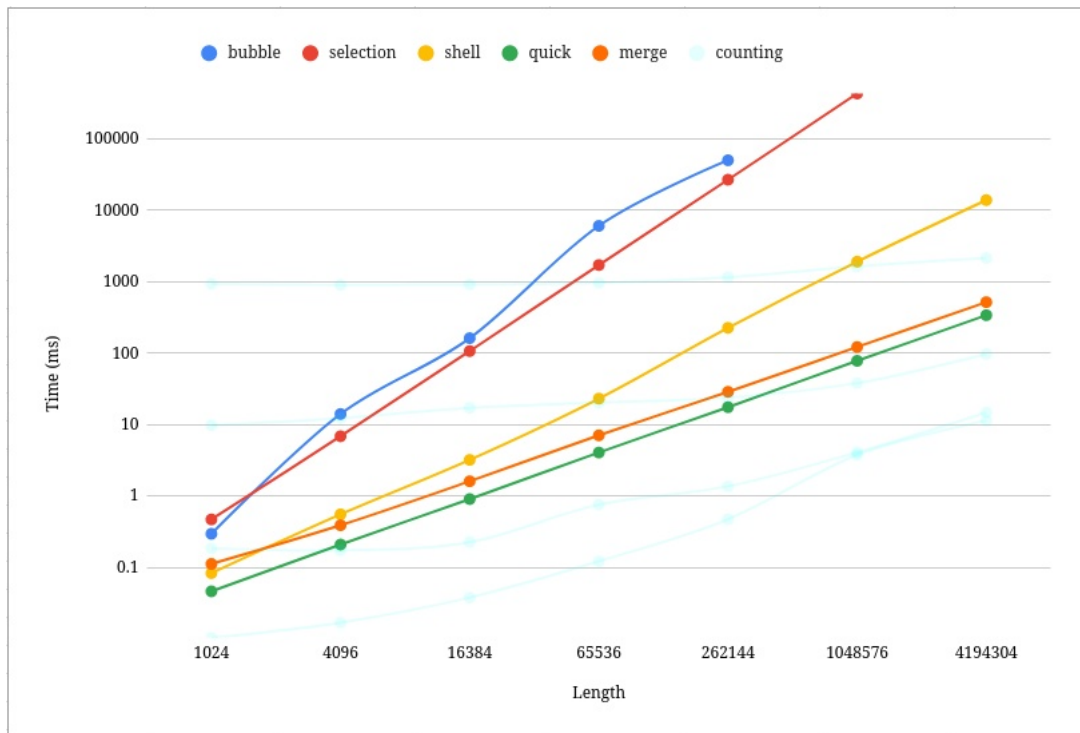

Рис. 2: Графік (Час має логарифмічну шкалу)

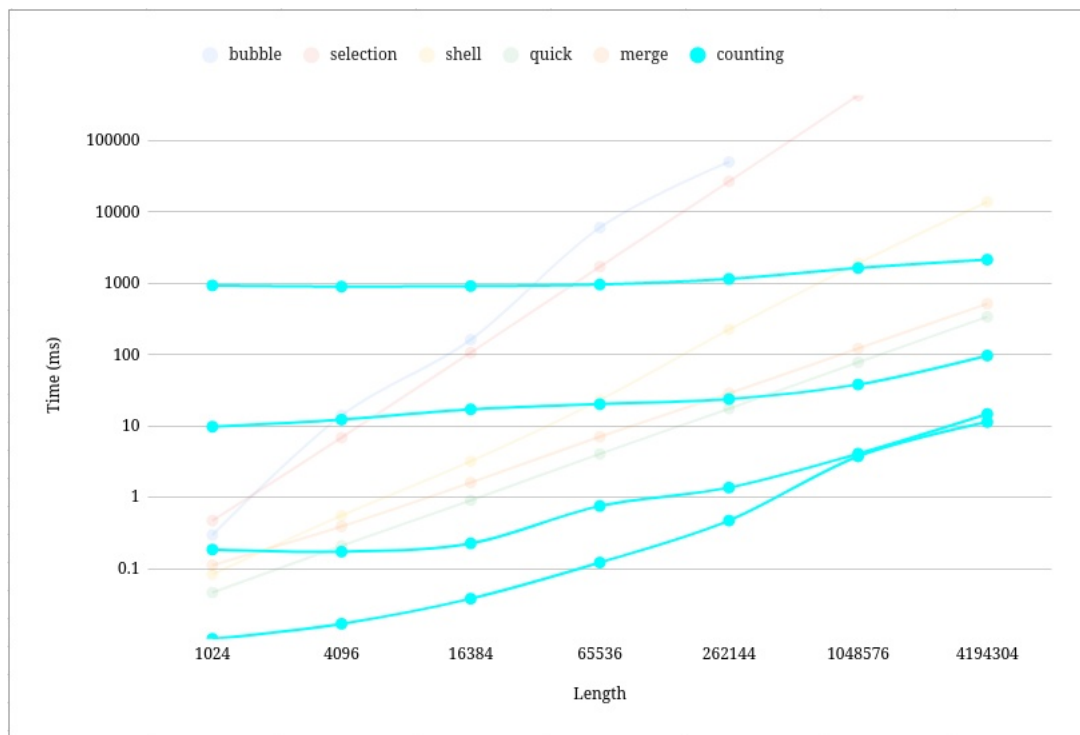

Рис. 3: Графік (Час має логарифмічну шкалу)

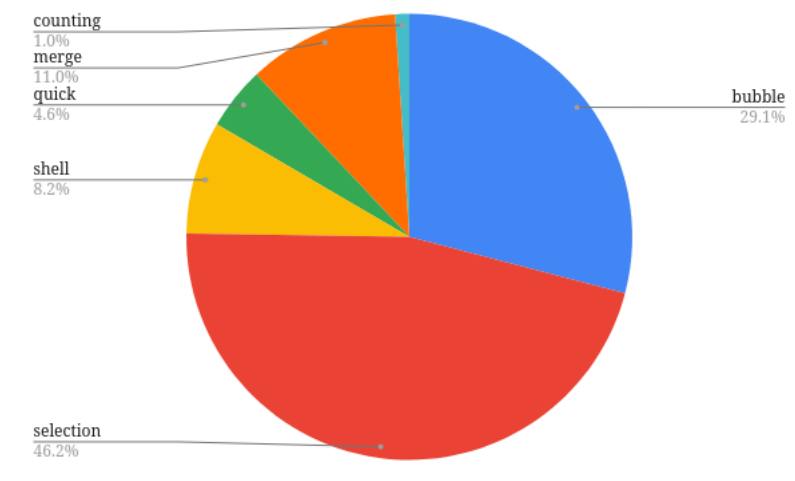

Рис. 4: Секторна діаграма

Висновки

Під час виконання лабораторної роботи я порівняв попередньо вивчені алгоритми сортування. Тестові дані складаються з масивів розміром 1024, 4096, 16384, 65536, 262144, 1048576, 4194304 цілочисельних елементів. В результаті аналізу я зробив наступні висновки:

- **Алгоритм бульбашки** є найпростішим алгоритмом сортування, але водночас найповільнішим, оскільки складність алгоритму в усіх випадках складає $O(n^2)$. Порівняно з іншими алгоритмами бульбашка працює повільніше в сотні разів.
- **Алгоритм простої вибірки** також є досить неефективним алгоритмом сортування. Проте, даний алгоритм використовує набагато менше перестановок елементів, ніж бульбашка і складність змінюється від $O(n^2)$ до $O((n \cdot (n - 1))/2)$. Отже, цей алгоритм працює дещо швидше за бульбашку, але все ще набагато повільніше ніж наступні алгоритми.

- **Алгоритм сортування Шелла.** Складність алгоритму варіюється від $O(n^2)$ до $O(n \cdot \log n)$ залежно від розбиття на *gap*. В порівнянні з простими алгоритмами сортування, сортування Шелла працює достатньо швидко для масивів невеликого розміру, однак повільніше за наступні алгоритми для масивів більшого розміру.
- **Алгоритм швидкого сортування** має складність $O(n^2)$ однак на практиці наближається до $O(n \cdot \log n)$. Цей алгоритм показав найкращі результати для масиву в загальному випадку.
- **Алгоритм сортування злиттям** також є одним з найкращих алгоритмів, оскільки він працює за $O(n \cdot \log n)$ у всіх випадках. Проте він потребує виділення додаткової пам'яті, на практиці сортування злиттям показало результати дещо гірші за метод швидкого сортування.
- **Алгоритм сортування підрахунком** показав найкращий результат за умови, що вхідні дані є масивом цілих чисел з невеликим розмахом значень елементів. Даний алгоритм працює за лінійну складність $O(n + k)$.

Отже, в результаті аналізу я виявив, що алгоритм швидкого сортування є найкращим в загальному випадку, а алгоритм сортування підрахунком є найефективнішим для масивів з невеликим розмахом значень елементів і показує в сотні разів кращі результати для масивів великого розміру.